

KELOID

Kaj je namen izvlečka?

Namen izvlečka je pojasniti več o keloidu, predvsem kaj je, kako nastane, in kaj lahko naredimo samo.

Kaj je keloid?

Rana se vedno celi z brazgotino. Keloid je posebna oblika brazgotine, to je brzgotina, ki se močno razraste preko robov osnovne rane. Tudi po posegih se velikokrat na mestu rane brazgotina nekoliko razraste, postane hipertrofična. Za keloid je značilno da se pojavi že po manjši traumi, po zazdravitvi aktivnih aken ali kar na sami zdravi koži, brez znanega vzroka. Keloid je večinoma trajna sprememba na koži.

Kaj povzroča keloid?

Vzroki za nastanek keloida niso pojasnjeni. Večinoma se pojavijo po minimalnih travmah. Kaj zveča tveganje za pojav keloida na koži:

1. Ljudje temne polti imajo večje tveganje za pojav keloida kot svetlopolti.
2. Keloid se lahko pojavi kjerkoli na koži, vendar pogosteje na mestih večjih strižnih sil, to je na zgornjem delu hrbta in ramenih, nad prsnico. Pogosto ga se pojavi tudi na ušesni mečici.
3. Rane, ki so pod veliko tenzijo ali tiste, ki se inficirajo med procesom zdravljenja, so posebej nagnjene k tvorbi keloida, prav tako rane po opeklinah in aknah.
4. Pri ljudeh, ki so v preteklosti že imeli keloid, obstaja večje tveganje za tvorbo keloida na drugih mestih na koži.
5. Najpogosteje jih srečamo pri mladostnikih in mlajših odraslih osebah.

Se keloidi dedujejo?

Ne. Deduje se samo nagnjenje k tvorbi keloida, 5-10% evropejcev s keloidi ima bližjega sorodnika, ki prav tako ima keloide.

Kakšni so spremljajoči simptomi keloida?

Ponavadi so brez simptomov, občasno ljudje s keloidom opažajo bolečine, srbenje, zategovanje v področju keloida.

Kako keloid izgleda?

Gre za brazgotino, ki je izbočena, sega preko robov osnovne brazgotine, se sveti in je neporaščena, trda na dotik. Na novo nastali keloidi so navadno temnordeče barve, z leti se lahko keloid tudi posvetli. Večina pacientov ima tudi 1 – 2 keloida, nekateri pa imajo the brazgotin več, posebej po aknah.

Kako postavimo diagnozo keloid?

Na podlagi kliničnega izgleda.

Je keloid ozdravljiv?

Videz keloida lahko izboljšamo, nikoli pa popolnoma ne izgine. Izrez keloida navadno vodi v še večjo brazgotino.

Kakšne so terapevtske možnosti pri zdravljenju keloida?

1. Lokalni visokopotentni kortikosteroidi, ki jih na brazgotino mažemo 2 x dnevno
2. Silikonske obloge ali geli, ki jih dajemo na brazgotino preko noči več mesecev. Izvaja se lahko tudi kompresija s povoji.
3. injekcije triamcinolona na 3-4 tedne
4. totalna ekscizija keloida ni priporočljiva, še vedno obstaja visoko tveganje da se ponovi. Vsekakor pa če se za izrez odločimo, je priporočljiva po posegu takojšnja dodatna terapija (injekcije steroidov in silikonske obloge)
5. imiquimod, ki za to vrsto zdravljenja ni registriran, lahko pa v prvi fazi zmanjša brazgotino, kasneje so potrebna dodatna zdravljenja
6. Laser, predvsem izboljša barvo brazgotine, manj odzivno na lasersko zdravljenje je izbočenost keloida.

Kaj lahko sami naredimo?

Poznati moramo rizične dejavnike kot so podatek o preteklih keloidih, keloid je v družini. V teh primerih se odsvetujejo piercing –i ali tatuji. V primeru, da imate akne je priporočljivo, da le te zdravite v zgodnjih fazah, zato je smiselno da čimprej obiščete dermatologa Prav tako se pri vas odsvetuje nenujne kirurške posege ali estetske posege na koži.